

сільськогосподарської або лісової ділянки та її використання за призначенням (наприклад, для сільськогосподарського виробництва, будівництва тощо).

Відведення земель під будівництво здійснюється відповідно до Закону про відчуження земель. Відчуження ділянок під забудову для комунальних цілей у власників, які не бажають їх продавати, проводиться в судовому порядку. При продажу землі правом переважного придбання користуються громади і Союз із захисту навколишнього середовища. Контроль за цінами здійснюється на основі нормативів цін на землю, які публікуються кожні два роки [1].

У Швеції юридичні основи втручання держави в ринок землі були закладені у законодавчому акті 1965 р. Покупці, крім родичів, повинні звернутися за дозволом на купівлю до державної інспекції. Такий порядок був введений з метою запобігання спекуляції землею і її несільськогосподарського використання. При цьому ціна землі визначається угодою між покупцем і продавцем.

Місцеві органи влади можуть бути посередниками при купівлі-продажу землі. Купивши землю, влада може потім перепродати її на більш вигідних умовах або передати в оренду. Такі програми діють на даний час і в ряді інших європейських країн [4].

Таким чином, ринкові ціни на землю в усьому світі регулюються законодавчо, але на основі чинного ринкового механізму.

З аналізу зарубіжної земельної практики державного регулювання ринку землі впливають кілька важливих для України висновків:

перший зводиться до того, що землі сільськогосподарського призначення неодмінно повинні бути в обороті і використовуватися за цільовим призначенням, тобто для виробництва сільськогосподарської продукції;

другий полягає в тому, що в Європі добре розуміють відмінність наслідків, коли земля виступає як об'єкт власності і коли вона розглядається як об'єкт господарювання;

по-третє, головним для європейських країн є не питання форми земельної власності, а питання прав і обов'язків землевласників та землекористувачів.

Список використаних джерел

1. Закон об урегулировании имущественных прав в новых федеральных землях от 21 сент. 1994 г. – Вестн. федерального законодательства ВГБ I, с. 2457. – Режим доступа : https://www.apd-ukraine.de/images/Deutsche_Agrargesetze/4.8.pdf.

2. Земельна реформа старих країн-членів ЄС – досвід Нідерландів. – Режим доступу : <https://agropolit.com/spetsproekty/264-zemelna-reforma-starih-krayin-chleniv-yes—dosvid-niderlandiv>.

3. Французская Республика (Франция). – Режим доступа : <http://>

jurisprudence.club/agrarное-pravo-uchebnik/frantsuzskaya-respublika-frantsiya.html.

4. Швеция: классический опыт управления земельными ресурсами. – Режим доступа : www.nestor.minsk.by/sn/2000/08/sn00803.html.

Алла УШАКОВА

*аспірантка кафедри менеджменту
та управління проектами ДРІДУ НАДУ*

ОЦІНЮВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ЯК СТИМУЛ ПІДВИЩЕННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ СЛУЖБОВЦІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Уже визнаним є той факт, що одним з головних викликів ефективного розвитку об'єднаних територіальних громад (ОТГ) є підготовка кадрів, забезпечення їх належного і адекватного амбітним завданням розвитку рівня компетентності. Для вирішення цього завдання дуже важливим є наявність відповідних стимулів, які в конкурентному середовищі розвитку об'єднаних громад можуть бути отримані за результатами порівняльного оцінювання на кшталт бенчмаркінгу. Подібний інструмент використовується в європейських країнах і має назву «Індекс спроможності місцевої влади» (PMCI – Participatory Municipal Capacity Index) [3]. Його розроблено міжнародною неурядовою організацією Global Communities, яка за підтримки Агенції з міжнародного розвитку USAID (США) реалізує в Україні програму DODRE, яка використовує даний інструмент, зокрема, для власних цілей: як інструмент моніторингу та оцінювання прогресу громад; як спосіб визначення пріоритетів своєї підтримки, а також як заохочувальний інструмент (за результатами прогресу громад планується надавати заохочувальні гранти кращим громадам) [2].

Індекс спроможності місцевої влади (ICMB) розроблено за системою індикаторів (показників) щодо планування, операційної діяльності та здатності до реагування. Сфери чи компетенції, що досліджуються в рамках ICMB, залежать від вимог місцевого законодавства та повноважень, покладених на місцеву владу, таких як планування, бюджетування, збір податків або надання послуг. Учасницький підхід (participatory) спрямований на підтримку місцевої влади у розбудові потужностей та компетенцій для результативного задоволення потреб громадян. Результати оцінювання визначають зразкову громаду як таку, що значно розвинула свою спроможність за різними повноваженнями на місцевому рівні. Цей рівень визначається за допомогою Індексу спроможності місцевої влади (ICMB). Далі цей інструмент може передаватися ОТГ з метою надання їм більших можливостей для самостійного оцінювання власних потреб та

пріоритетів. Тож, тривале навчання та розвиток ляжуть в основу сталих змін на краще в питаннях спроможності влади. За допомогою ІСМВ місцева влада ОТГ може визначити власні сильні та слабкі сторони і, відповідно, пріоритети для подальшої роботи і технічної допомоги. Визначення відповідних пріоритетів надасть органам місцевого самоврядування можливості приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу обмежених ресурсів. Використання ІСМВ як інструменту для самооцінювання вчить місцеву владу оцінювати власні інституції, визначати сфери, що потребують удосконалення, та має наслідком якісніше управління та надання послуг. В ідеалі ІСМВ буде сталим інструментом регулярного оцінювання досягнень ОТГ[1].

Індекс спроможності місцевої влади (ІСМВ) оцінює спроможність та діяльність органів місцевого самоврядування за чотирма категоріями компетентностей чи відповідальності. ІСМВ стосується якісного оцінювання діяльності врядування за кількісними показниками, при цьому для кожного показника встановлюється система оцінювання відповідно до конкретних стандартів. Таким чином можна оцінювати відносний успіх діяльності серед ОТГ, а також вимірювати зміни чи успіхи в кожній конкретній ОТГ у довгостроковій перспективі. ІСМВ створено для фіксування даних у межах таких широких напрямів за допомогою вимірювання рівня спроможності та якіснішого рівня роботи у таких сферах.

По-перше, лідерство та управління: стратегічне планування; повноваження органів місцевого самоврядування; лідерство в місцевому економічному розвитку; ефективний менеджмент ОТГ; кадри та найом персоналу.

По-друге, управління фінансами та бюджетування: розробка та виконання бюджету; одержання доходу; закупівлі; управління власністю громади; фінансова звітність та аудит.

По-третє, надання послуг: планування надання послуг; охоплення наданням послуг та доступ громадян; механізми зворотного зв'язку стосовно надання послуг; задоволеність послугами з боку громадян; інформаційно-роз'яснювальна робота з надання послуг.

По-четверте, участь громадськості: надання публічної інформації і прозорість; прозорість місцевої ради; інформаційні технології для демократії; гендерний фокус; залучення молоді.

Інструкція із застосування ІСМВ охоплює детальний опис кількісних та якісних факторів, що лежать в основі оцінювання спроможності та діяльності ОТГ із кожного конкретного питання. Кожен з показників містить детальний опис законодавчої та місцевої ситуації, а також загальні стандарти, на які мають рівнятися органи місцевого самоврядування у певній сфері. Кожен показник передбачає конкретні орієнтири для кожного рівня оцінювання з метою надання команді, яка проводитиме оцінювання, чітких інструкцій щодо виставлення оцінки

навіть із урахуванням можливих варіацій на рівні деталей у різних громадах. Крім того, всі компетенції та показники складені відповідно до однієї і тієї самої прогресії оцінок – від найнижчої (0) за повне нехтування чи недотримання правових норм до найвищої (5) за ідеальну ситуацію, за якої кращі практики чи рекомендації чітко визнаються, імплементуються та запроваджуються на рівні інституцій у сталий спосіб. ІСМВ зважує кожну категорію однаково, при цьому на всі п'ять показників відведено максимум 25 балів. Загальна максимальна оцінка за ІСМВ становить 100 балів.

Результати оцінювання ОТГ певної території (району, області) дозволяють створити рейтинг спроможності місцевої влади, важливішим фактором забезпечення високого рівня якого є «спроможність» кадрів даного ОМС, а важливішим резервом підвищення якого – навчання кадрів та їх системна підготовка у широкому розумінні.

Список використаних джерел

1. Кондратинський О. С. Інструменти оцінювання спроможності органів місцевого самоврядування в контексті демократичних перетворень публічного управління в Україні / О. С. Кондратинський // Аспекти публічного управління. – 2017. – Т. 5. – № 12. – С. 67 – 75.
2. Індекс спроможності місцевої влади (ІСМВ): Global Communities; Partners for Good – Видання DOBRE, 67 с.
3. Municipal Capacity Index (MCI) and Initial Management Assessment // Regional Afghan Municipalities Program for Urban Populations (RAMP UP). – 2011. – Access mode : http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pnady839.pdf

Денис ФУРГАЛО

*аспірант кафедри права
та земельного кадастру*

Класичного приватного університету

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВОДЖЕННЯ З ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ВІДХОДІВ

При огляді міжнародного досвіду та практик європейських директив у сфері поводження з твердими побутовими відходами стає очевидно, що європейська політика щодо відходів як пріоритетну мету ставить запобігання і зменшення виробництва відходів і їх шкідливого впливу. Цього можна досягти шляхом застосування чистих технологій, економії природних ресурсів, розроблення екологічно безпечних продуктів і належних технологій кінцевої утилізації небезпечних речовин, які містять відходи, призначені для вторинного використання.

Основною метою є вторинне використання відходів за допомогою